

Høringssvar - Inntaksmodeller for videregående skole i Agder - Tangen vgs,

Til: Inntak og elevtjenester, Ellen Skeie Hansen/ Inntak og elevtjenester

Fra: Stein Kristian Dillevig

Kopi til:

Da inntaksmodellen i Agder ble utredet for bare ett år siden, anbefalte vi å opprettholde dagens modell med fritt skolevalg med nærskolepoeng. Vi er av samme oppfatning fortsatt. Tangen videregående skole anbefaler derfor *Modell 2: Nåværende modell – nærskoleprinsippet*. Vi anbefaler også at elever fortsatt skal få muligheten til å prioritere skole der hvor det finnes flere tilbydere av samme utdanningsprogram innen samme nærskoleområde. Det vil være i utakt med samfunnsutviklingen, tenker vi, å begrense elevenes frie valg.

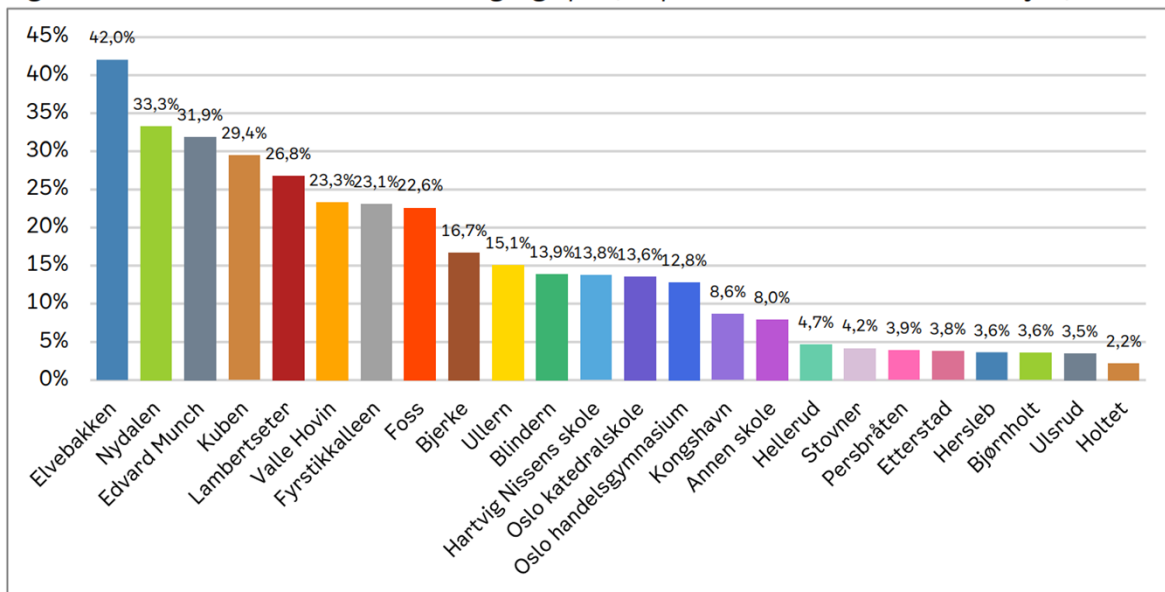
Inntaksmodeller har vært vurdert, diskutert og forsket på i Norge og i hele OECD-området gjennom mange år. Det finnes ingen inntaksmodell som ivaretar alle hensyn og som alle opplever som rettferdig. Da hadde det aldri vært noen diskusjon om inntaksmodeller. Enhver inntaksmodell vil derfor ha uønskede sideeffekter som rammer enkelte elevgrupper. Gitt denne virkeligheten, mener vi at dagens inntaksmodell med nåværende nærsoner, ivaretar distriktene og randsoneskolene på en god måte. Vi mener også at de eventuelle negative konsekvensene for Kristiansand region, hvor det er flere skoler innen samme nærskoleområde, er mindre enn hva de negative konsekvensene ville vært ved valg av en annen modell.

Når det frie skolevalget blir diskutert, er det alltid et argument at skolevalget er friere for noen enn for andre. Det er et viktig argument, for det er ingen som ønsker en segregert skole der bare noen få opplever å være prioritert. Argumentet er likevel bare gyldig hvis én eller et fåtall skoler oppleves som populære eller attraktive å gå på, mens de øvrige skolene er upopulære. Høringsdokumentet sier ingenting om at den enkelte skole kan gjøre en hel del for å bedre sitt renommé, for å øke sin kvalitet eller for å være et reelt alternativ til en konkurrerende skole, selv om det siste momentet i noen grad blir diskutert i dokumentet om den fireårige tilbudsstrukturen. Skoler kan ha stor tiltrekningskraft på elever hvis de gjenkjenner et miljø de ønsker å være en del av, hvis de kan unngå lang reisevei, hvis det finnes aktuelle utdanningsprogram på ønsket skole, hvis skolen kan tilby «noe mer», hvis det går rykte om de gode lærerne eller hvis skolen har programfag som ikke finnes på andre skoler. Vi mener det er grunnleggende feil å tenke at en skoles popularitet er lik til enhver tid, vår egen skole er bevis på det motsatte.

Konkurransen mellom skolene i Agder er på ingen måte ekstrem, og vi tror en viss grad av konkurranse kan øke elevenes motivasjon for å jobbe godt i ungdomsskolen. Det skjerper også skolene. En utredning av inntaksmodeller for den offentlige skolen i Agder, bør også diskutere hvordan modellene påvirker søkningen til privatskolene. Vi tror Agderskolen står seg sterkest i konkurransen med privatskolene, hvis elevene har en viss valgmulighet.

I høringsnotatet gjøres det et poeng av den enkelte skoles geografiske plassering, og det mer enn antydes at skoler i sentrum nærmest alltid vil være elevenes førsteønske. Dette er et argument og en holdning vi ikke er enige i. Det er fullt mulig å være en attraktiv skole utenfor sentrum – det er bare å se til hovedstaden hvor konkurransen mellom skolene er langt større enn i Kristiansand. Da Oslo kommune i 2020 utredet ny inntaksmodell, ble elevene spurt hvilken skole de kunne tenke seg å gå på. Blant de 10 mest populære skolene, lå hele syv skoler i bydelene, og altså ikke i sentrum (se tabell under).

Figur 7.7. Hvilken skole kan du tenke deg å gå på?(respondentene kan sette flere kryss)

(Hentet fra «Inntaksutvalget. Rapport om alternative modeller for inntak til videregående skole i Oslo», 2004. Blant topp-10-skolene elevene i Oslo ønsket å gå på, lå hele syv skoler i bydelene. Disse var Nydalen, Kuben, Lambertseter, Valle Hovin, Fyrstikkalleen, Bjerke og Ullern.)

I Kristiansand kommune er det fem videregående skoler, hvor bare to er plassert i sentrum. De øvrige skolene ligger på Oddernes, i Vågsbygd og i Søgne. For det aller meste har skolene helt ulike utdanningsprogram og er sånn sett ikke konkurrenter til hverandre. Innen noen få utdanningsprogram finnes det flere tilbydere i samme nærskoleområde, hvor studiespesialisering er i særklasse. Nettopp fordi studiespesialisering tiltrekker seg et stort antall søkere, mener vi det er viktig med flere tilbud. For elevenes beste, for gjennomføring og for alminnelig trivsel, mener vi det er riktig og viktig at elevene kan velge en skole som passer dem. I den grad det skulle være en dimensjoneringsutfordring i Kristiansand, så mener vi den er løsbart med justeringer i tilbudsstrukturen.

Vi advarer mot en inntaksmodell som inneholder elementer av postnummerplassering, eller geografisk plassering av elevene. Det er store sosioøkonomiske forskjeller mellom bydelene i Kristiansand, elever med minoritetsspråklig bakgrunn er ikke likt fordelt og med dagens negative utvikling av rus og kriminalitet i ungdomsmiljøene, vil det være svært uklokt å samle elever fra de samme områdene under samme tak. Det er en kjensgjerning at noen av bydelene med størst belastning, ligger nærmest sentrum. Det vil derfor være sentrums-skolene som blir mottakere av elever fra bydeler som har de største utfordringene. Sentrumsskolene har nok utfordringer fra før, nettopp i lys av å være plassert i sentrum. Skolene kan vanskelig skjerme seg for belastede rusmiljøer, kjøp og salg av narkotika eller

andre negative faktorer som følger med en sentrumplassering i en storby. Hvis Kristiansand ønsker å gjøre noe med den negative utviklingen i ungdomsmiljøene i byen, er skolene et viktig virkemiddel. Det beste vil derfor være at inntaksmodellen legger opp til at skolene kan rekruttere så bredt som mulig og fra alle bydeler.

Høringsdokumentet viser til praksis og erfaringer med ulike inntaksmodeller i flere fylker i landet. Dokumentet viser også til forskningsresultater, som i noen grad konkluderer likt om enkelte faktorer, men som også er dels motstridende, eller gir usikre svar. Vi savner derfor at Agder fylkeskommune lar elevene bli hørt, slik at diskusjonen om inntaksmodeller tar utgangspunkt i elevens stemme. Det burde vært gjennomført en spørreundersøkelse i elevgruppa, både for elevene som nå går i videregående skole, og for 10-klassingene. Vi mener det ville vært til elevens beste og til det beste for en fruktbar diskusjon om inntaksmodeller.

Oppsummert: Dette er andre gangen på to år at inntaksmodellen i Agder blir utredet, og samtidig har nåværende inntaksmodell bare fungert i snaue fire år. Vi ber om at valget av inntaksmodell ikke blir gjenstand for en evig politisk kamp, for det tar lang tid for en skole å tilpasse seg det søkermønsteret som en inntaksmodell legger føringer for. Vi opplever at dagens inntaksmodell tjener storparten av fylket på en utmerket måte. Elevene har en viss frihet, og modellen sikrer samtidig liv til nærskolene. I den grad inntaksmodellen skaper skjevheter i storbyen Kristiansand, mener vi dette kan løses med helt andre virkemidler enn ny inntaksmodell.

Tangen videregående skole ber om at dagens inntaksmodell beholdes (Modell 2).